

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Marie Žišková, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu **senátu 35 C Krajského soudu v Brně** na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi tímto senátem a **senátem 30 Ca Krajského soudu v Brně**, za další účasti: **1) TeliaSonera International Carrier Czech Republic a. s.**, se sídlem v Praze 3, Nagano IV, K Červenému dvoru 25a, zastoupené Mgr. Petrem Buršíkem, advokátem se sídlem v Plzni, Husova 13, **2) M. W.**, **3) JUDr. A. J.**, **4) Ing. E. K.**, **5) Bc. M. M.**, **6) M. Ch.**, **7) Pozemkový fond ČR**, se sídlem v Praze 3, Husinecká 1024/11a, **8) Krajský úřad – kraj Vysočina**, se sídlem v Jihlavě, Žižkova 57, o zřízení věcného břemene ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 35 C 32/2007,

t a k t o :

P ř í s l u š n ý vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 8. 3. 2007, čj. KUJI 16145/2007, o zřízení věcného břemene, **j e** soud v občanském soudním řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, dne 30. 1. 2008 se senát 35 C Krajského soudu v Brně (dále též „civilní senát“) domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc, vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a senátem 30 Ca Krajského soudu v Brně (dále též „správní senát“) ve věci žaloby vedené u navrhovatele pod sp. zn. 35 C 33/2007 a týkající se zřízení věcného břemene.

Z návrhu a z předložených soudních spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Městský úřad Náměšť nad Oslavou rozhodnutím ze dne 15. 12. 2006, čj. MNnO 2101/06/Výst, zamítl návrh účastníka 1) na zřízení věcného břemene pro stavbu „Optický kabel Červany – Brno – hranice ČR/Rakousko“ k části pozemku parc. č. PK 1752 (dle KN parc. č. 1740), zapsanému na LV 38 v katastrálním území Kralice nad Oslavou, který je ve spoluvlastnictví účastníků 2) – 7). Odvolání účastníka 1) zamítl Krajský úřad kraje Vysočina svým rozhodnutím ze dne 8. 3. 2007, čj. KUJI 16145/2007, a rozhodnutí vydané v I. stupni potvrdil.

Žalobu, kterou účastník 1) proti tomto rozhodnutí podal u správního soudu, odmítl Krajský soud v Brně usnesením ze dne 31. 7. 2007, čj. 30 Ca 119/2007 - 12, s tím, že po 1. 1. 2007, kdy nabyl účinnosti zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), je k řízení ve věci vyvlastnění příslušný krajský soud, který žalobu projedná v občanském soudním řízení, a to bez ohledu na to, že samo správní rozhodnutí bylo vydáno před 1. 1. 2007. Krajský soud

žalobce současně poučil, že do jednoho měsíce od právní moci jeho usnesení může podat žalobu dle § 244 o. s. ř. u příslušného krajského soudu.

Tato žaloba pak byla podána opět u Krajského soudu v Brně, avšak byla přidělena senátu 35 C, tj. senátu, který rozhoduje v občanském soudním řízení. Tento senát podal v úvodu označený návrh na řešení kompetenčního sporu, v němž tvrdil, že v daném případě nelze použít závěry, které zvláštní senát vyslovil v usnesení ze dne 8. 6. 2007, čj. Konf 4/2007 - 6, neboť zatímco ve věci, v níž rozhodoval zvláštní senát, k vyvlastnění skutečně došlo, v předkládaném případě byl návrh na vyvlastnění z formálních důvodů zamítnut, a k vyvlastnění tedy nedošlo. Za této situace nelze přenášet celé věcné projednávání a rozhodnutí až do občanského soudního řízení, neboť v případě kladného rozhodnutí, tj. vyvlastnění nemovitosti, by se věcí poprvé meritorně zabýval v rozporu s ústavními principy dělby moci až soud v občanském soudním řízení, a nikoli správní orgán. Ustanovení § 28 zákona o vyvlastnění je tak zapotřebí vykládat restriktivně, tedy že se vztahuje pouze na věci, kde k vyvlastnění před správním orgánem skutečně došlo; jen tehdy lze věc v občanském soudním řízení opětovně projednat (viz díkce § 244 odst. 1 o. s. ř.).

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví zvláštní senát vycházel z toho, že obdobný spor mezi dvěma senáty Krajského soudu v Brně týkající se zřízení věcného břemene ve prospěch účastníka 1) již řešil ve svém usnesení ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 34/2007 - 15. Jelikož sporná právní otázka je v obou věcech zcela totožná, odkazuje zvláštní senát pro stručnost na zmíněné usnesení a zdůrazňuje tyto argumenty:

Podle § 28 odst. 1 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), je k řízení ve věci vyvlastnění, která má být projednána v občanském soudním řízení – s poznámkou, že jde o § 244 až 250l o. s. ř. – v prvním stupni příslušný krajský soud. Toto pravidlo se přitom uplatní jak tam, kde bylo návrhu na zřízení věcného břemene vyhověno, tak tam, kde byl tento návrh zamítnut. Právě k zamítnutí návrhu došlo v této věci; takové rozhodnutí je navzdory tvrzení civilního senátu Krajského soudu v Brně rozhodnutím meritorním. Civilní senát správně vychází z toho, že pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů věcně – tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí. Pokud naopak správní orgán z procesních důvodů věc neprojedná, má zákonost jeho rozhodnutí přezkoumat správní soud (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 22/2006 - 8, dostupné na www.nssoud.cz).

V projednávané věci ovšem správní orgán naložil s návrhem na omezení vlastnického práva ve formě zřízení věcného břemene tak, že jej zamítl věcně, a to pro nesplnění zákonem stanovených podmínek. Dospěl k závěru, že návrhu na vyvlastnění nelze vyhovět, pokud příslušná stavba (uložení kabelu) byla již zhotovena, neboť vyvlastňovat zpětně nelze. Správní orgán zkoumal naplnění podmínek pro omezení vlastnického práva, tj. rozhodoval o tom, zda má být vlastnické právo k pozemku ve prospěch zřizovatele stavby optického kabelu omezeno či nikoli. Nejde zde tedy o případ, kdy by soud v občanském soudním řízení řešil věc samu poprvé.

Ani znění § 28 zákona o vyvlastnění není s tímto závěrem v rozporu: „*věcí vyvlastnění*“ je třeba rozumět jak případy, kdy správní orgán návrhu na vyvlastnění vyhověl, tak případy, kdy je pro neplnění zákonných podmínek zamítl. Dvojkolejnost, k níž by vedl krajským soudem zastávaný výklad opačný – tj. že věci, kdy k vyvlastnění došlo, budou řešit soudy v občanském soudním řízení, a věci, v nichž k vyvlastnění nedošlo, budou řešit soudy správní, by totiž vedla k nežádoucím důsledkům, které zákonodárce jistě nezamýšlel. Nelze vyloučit situace,

kdy by osoba domáhající se vyvlastnění poté, co správní orgán nevyhověl jejímu návrhu na vyvlastnění nemovitosti, uspěla u správního soudu, který by správnímu orgánu věc vrátil s tím, že za dané skutkové situace je zapotřebí příslušnou nemovitost vyvlastnit. Po vyvlastnění by se ale povinný mohl obrátit na soud v občanském soudním řízení, který by na rozdíl od soudu správního mohl dospět k závěru, že vyvlastnění nemovitosti nepřichází v úvahu, a nemovitost by nevyvlastnil. Rozpor s principem právní jistoty je tu více než zřejmý.

Vzhledem k výše uvedenému zvláštní senát proto vyslovil, že rozhodnout o věci je příslušný soud v občanském soudním řízení.

K postupu správního senátu Krajského soudu v Brně lze ještě podotknout, že tento senát nesprávně v dané věci žalobu odmítl. Obecná úprava v § 46 odst. 2 s. ř. s. totiž nedopadá na případy, kdy spor o věcnou příslušnost vznikne mezi správním senátem krajského soudu a jiným (civilním) senátem téhož soudu. Byl-li adresátem žaloby soud, který je jak soudem věcně příslušným k projednání žaloby ve správním soudnictví, tak i soudem věcně příslušným k projednání žaloby podle části páté občanského soudního řádu, tedy tentýž soud, měl správní senát Krajského soudu v Brně tuto věc bez procesního rozhodování předat přímo podle rozvrhu práce tomuto senátu. Ten pak, v případě nesouhlasu s takovým předáním, měl postupovat podle § 104b odst. 3 o. s. ř. a podat návrh zvláštnímu senátu (srov. k tomu také zrcadlově opačné ustanovení § 46 odst. 4 s. ř. s.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Krajský soud v Brně proto bude pokračovat v občanském soudním řízení v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. září 2008

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu